

VIERDE HOOFDSTUK.

WAT SPELDEMANS UITRICHTTE EN HOE JAN DE KOETSIER HEM HIELP.

Speldemans droomde dat zijn bundel novellen den prijs der Regeering behaald had, en dat er in al de dagbladen en tijdschriften te lezen was, dat nu eindelijk eens een schrijver was opgestaan, die de Nederlandsche letteren uit haren doodenslaap ging wekken.

En het waren bladen van alle gezindheden, van alle politieke kleuren, die hem hulde brachten, de Fransche zowel als de Vlaamsche, zoodat Speldemans fier mocht zeggen, dat het gansche land hem toejuichte.

Zijn boekje werd uitgegeven op perkament, met gulden letter, en het omslag werd geteekend door een der be-

faamdste schilders.

Dadelijk werd zijn werk overgezet in het Fransch, Engelsch, Duitsch, Spaansch, Zweedsch, Russisch, Japaneesch en ander beschaafde talen, en in al die landen door de kritiek in genade ontvangen.

Zijne talrijke vereerders hadden besloten hem een feestmaal aan te bieden, en dat had nu plaats.

Honderden dischgenooten, al wat naam had in de kunst-, handels- en politieke wereld, al de overheden waren er tegenwoordig.

Speldemans was tusschen den minister en den gouverneur gezeten.

Achter hem lagen kransen, palmtakken en bloemengarven op een hoop gestapeld, wel een paar meters hoog.

Twee tafels waren met geschenken overdekt, waarnaast 't levensgroot standbeeld van Speldemans, dat 't gemeentebestuur in brons zou laten gieten en op een openbare plaats der stad stellen.

De minister had juist, bij eenige diep gevoelde woorden, het kruis der Leopoldsorde op Speldemans' jas gespeten en hem «cher maître» genoemd en van «genie» gesproken.

Bleek en bevend stond de groote schrijver nu op en sprak:

«Heeren, kunstgenooten!

Met oprechtheid, met liefde dank ik u voor uwe hulde.

Ik weet dat ze verdiend is, dat ik ze waard ben, dat mijne kunst groot is, maar toch treft ze mij in het hart.

Ik heb verkeerd onder de vagebonden, ik heb menschen bedrogen en geld ontnomen, en, niettegenstaande dit alles, viert ge mij hier als mensch, die boven u is geplaatst.

Gij ziet in mij den mensch niet, wel den kunstenaar. Ik moet u bekennen...»

Speldemans werd plots uit zijn slaap gerukt en keek verbaasd op naar Mie, die hem heen en weer schudde.

— Hé!... Wat?

— Ge slaapt als een os, zei Mie. Reeds een minuut of vijf schud ik u van links naar rechts, en van rechts naar links, zonder dat gij een oog opendoet.

— Wat is er gebeurd? Gevaar?

— Voor u niet.

— Voor wie dan?

— Ik kwam naar boven, om u te zeggen, dat ze gisteren nacht den baron hebben gevangen, en zijn broeder en hunne vrouwen.

— Gevangen?

— Ja, en ze zitten hier in het kasteel, tot de heeren van het gerecht komen. Ze werden aangehouden in de woning van Tist van Trees van den steenweg. De veldwachter, die eens naar de vogels kwam zien, zoo sprak hij, heeft het mij allemaal verteld. Hij is er fier over, medegewerkt te hebben tot hunne aanhouding. Nog niemand is er in gelukt, zoo zeide hij, Robert en Bertrand te vangen. Nu weet ge wat er gebeurd is. Blijf nu maar kalm op uwen zolder; de gendarmen zullen nu niet lang meer hier zijn en dan kunt ge in vrede over de Hollandsche grens trekken. Ge zijt nu verwittigd.

De hoveniersvrouw wilde zich verwijderen.

De romanschrijver had zitten nadenken, terwijl Mie sprak.

— Is de veldwachter nog hier? vroeg hij.

— Terug naar het dorp.

— Wanneer komt hij terug?

— Dezen middag.

— Worden de gevangenen goed bewaakt?

— Door zes gendarmen.

— Waar is uw man?

— Naar het dorp.

— Wanneer komt hij terug?

— Dezen middag.

— Als ik maar wist wanneer het parket komt.

— De heeren van het gerecht?

— Ja.

— Dezen namiddag.

— Hoe weet ge dat?

— De veldwachter wist het. De overste van de gendarmen heeft een telegram ontvangen.

— Is die overste hier?

— Neen, in het dorp. De gendarmen zijn hier alleen, en als de kat van huis is, dansen de muizen. Als de ge-

vangenen wisten hoe slecht ze bewaakt worden, ze zouden wel los geraken.

— Zoo?

— Wel, ja, de harenmutsen zitten in de gang bijeen met de kaart te spelen en stooopen bier te ledigen, in stede van op de wacht te staan.

— Er is geen gevaar, de gevangenen zullen wel opgesloten zitten.

— Natuurlijk.

De romanschrijver verzonk weder in gepeinzen.

Mie had reeds den voet op de ladder, om den zolder te verlaten.

— Als ik u veel geld gaf, Mie, zoudt ge mij dan niet willen helpen om de gevangenen te verlossen?

Mie's oogen blonken van begeerlijkheid.

— 't Is een gevaarlijk spel, zei ze.

— Ge hoeft niets te doen, dat u in gevaar kan brengen. Ik geef u vijf duizend frank.

Mie had niet noodig zich te bedenken.

Dat was voor haar een schat.

— Top, zei ze. Wat moet ik doen?

— Geef mij de werkkleeders van uwen Karel.

— Ik ga ze halen.

Eenige oogenblikken later was Mie terug met broek en jas van den hovenier.

— Haal nu nog een pet van hem... Laat maar, ik zal ze beneden wel krijgen.

— Gaat ge van uwen zolder komen?

— Ja.

— Maar dan zult gij...

— Hier, zie, Mie, en doe nu wat ik zeg.

Hij had zijn valies geopend en overhandigde Mie vijf briefjes van duizend frank.

Op een omzien had de romanschrijver broek en jas van den hovenier aan, en volgde zachtjes de vrouw naar beneden.

Toen hij de pet van Karel op het hoofd had en zijne handen aan de kachel had zwart gemaakt, sprak hij:

— Nu hebt ge niets meer te doen dan met mij naar 't bosch te gaan, langzaam voorbij het kasteel, en dan weer terug te keeren en, als de gendarmen ons niet opmerken,

dat nog eens te doen. En dan kunt ge naar uwe woning teruggaan. Ik zal dan wel het noodige doen, en de makkers verlossen of zelf geknipt worden.

— Zoudt ge niet liever hier blijven?

Speldemans keek de hoveniersvrouw lachend aan.

— En terug naar mijn zolder trekken? Dat ware misschien nog het verkieselijkste. Geef me mijne vijf duizend frank maar terug.

De oogen van Mie geraakten wagenwijd open, en haar gelaat drukte de grootste wanhoop uit.

Daar had ze niet aan gedacht.

— Kom, Mie, we gaan naar het bosch.

Speldemans nam eene schup uit het wagenhuis en, door Mie gevolgd, slenterde hij langzaam voorbij het terras van het kasteeltje.

De gendarmen zaten daar aan eene tafel, waarop glazen en een bierstoop te zien waren, en dronken lustig.

Er lag meer dan één vat in den kelder van het kasteeltje.

— Hé, lieveken, riep een der gendarmen, drinkt ge geen potteken met ons?

— Ik heb geen tijd, antwoordde Mie.

— En gij, snul?

— Hij moet aan 't werk, zei Mie.

Speldemans trad op de gendarmen toe, nam het glas, dat een der harenmutsen hem overreikte over de borstweering, en dronk.

— Het is goed, zeide hij, de lippen aflikkend.

— De pummel zegt niet eens: dank u.

— Nu gij, Mieken.

— Ik heb geen tijd... Allez, Nelles, naar 't bosch!

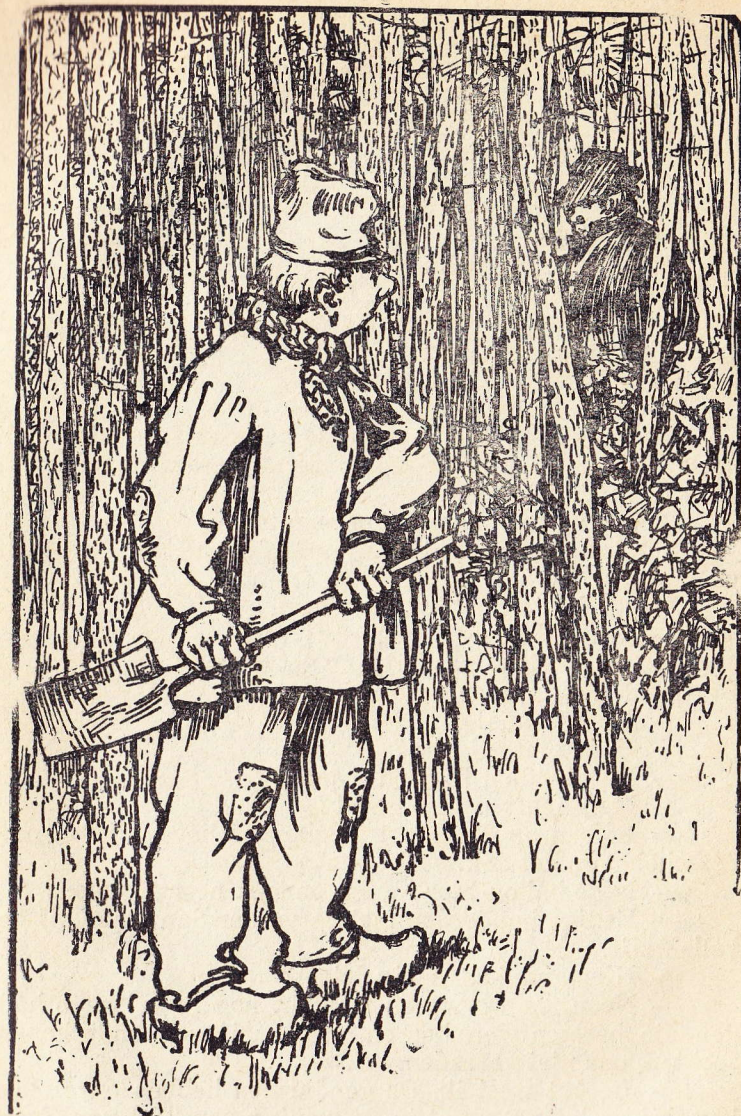
Ze greep Speldemans bij den arm en trok hem voort, terwijl hij met begeerige blikken naar de tafel keek.

— Dat gaat goed, zei Speldemans... Binnen eenige minuten keert ge alleen terug, Mie. Begrepen?

— Zeker, maar wees voorzichtig.

Toen ze een tiental minuten in het mastbosch hadden doorgebracht, verliet Mie den romanschrijver en ging voorbij het terras naar hare woning.

Speldemans bleef eenige oogenblikken in het bosch, en keek nadenkend voor zich uit.

Daar bemerkte hij opnieuw de gestalte. (Blz. 372)

Hoe ging hij het aan boord leggen om die zes gendarmen te verschalken?

— Het beste is nog, dacht hij, het stelsel van Robert te volgen.

Ik heb een hoofdplan, en de kleine bijzonderheden laat ik over aan het toeval.

Plots schrok hij uit zijne mijmeringen op.

Had hij daar geen gestalte, wat verder langs de masten zien sluipen?

Hij vatte zijne schup.

Een ander wapen bezat hij niet.

Daar bemerkte hij, bezijden de plaats, waar hij stond, opnieuw de gestalte.

Hij kon ze nu beter zien.

Het was die van een reusachtig man.

Nog een paar malen zag hij ze voor en achter zich, deels bedekt door de boomstammen, waarachter de man haastig voortliep.

Plotseling trad de man op hem toe.

Een kreet ontsnapte Speldemans' mond, een kreet van verrassing.

Jan de koetsier stond voor hem.

— Jan! kreet de romanschrijver.

De verrassing was bij den lotgenoot van Robert en Bertrand niet minder groot.

— Speldemans!

— Hoe komt gij hier?

— En gij, dien ik dood waande?

— Men heeft u niet gevat?

— Ik ben op de vlucht gegaan, of liever, ik heb mij verscholen op het dak.

— Is de ballon hier in den omtrek neergekomen?

— Eenige honderden meters verder dan waar gij gevallen zijt...

— Niemand had eenig letsel?

— Neen, en we waren wellicht nog in vrijheid, hadden die beesten van boeren, waar wij een onderkomen zochten, ons niet verraden.

— Ja, dat weet ik. De gendarmen hebben onze makers bij de lurven gevat in de woning van Tist van Trees van den steenweg.

— Hoe weet gij dat?

— Wij hebben niet veel tijd te verliezen. Ik zal u in enkele woorden zeggen, wat er gebeurd is, sinds ik uit den ballon op eenen boom aanlandde, of beter nog aanboomde.

En, in korte trekken, verhaalde hij hoe hij in de woning van den hovenier van het kasteel van den Witten Heuvel gekomen was, wat hij vernomen had en wat hij van plan was uit te voeren om Robert en Bertrand en hunne vrouwen te verlossen.

— Ik was insgelijks gekomen om iets te ondernemen, om de makers te redden. Uw plan is goed. Zeg mij wat ik doen kan, om u te helpen.

— Gij blijft in de nabijheid van het kasteel. Ge kunt hierachter om tot aan het boschje rhododendrons sluipen en van daaruit het terras in het oog houden. Als ik u noodig heb, zal ik u teeken doen of roepen. Kom ik niet meer te voorschijn, dan is de troef uitgespeeld en blijft u niets over dan de vlucht te nemen. Begrepen?

— In regel, zei Jan.

Speldemans keerde terug naar het kasteel en de koetsier verdween in het bosch, in de richting hem door den romanschrijver aangeduid.

Deze laatste slenterde voorbij het terras.

De gendarmen zaten nog bij de tafel.

— Hé, Nelles, nog een pottteken?

Speldemans knikte ja, keek eens in de richting der hovenierswoning, en beklom de trappen van het terras.

Hij ledigde het glas, dat een der gendarmen hem overreikte, tot op den bodem.

Met blijdschap bemerkte hij dat het bier reeds zijn invloed op de hersenen der gendarmen begon te doen gevoelen.

Hij bleef bij de tafel staan en glimlachte, een domme lach...

— Nog eentje?

— Ja.

— Drink maar op: het komt toch van de dieven. Robert en Bertrand zouden het op de kosten van een ander geledigd hebben.

— Dank u.

Hij ledigde den beker en... bleef nog steeds bij de tafel staan.

— Verlangt ge nog iets?

Speldemans knikte bevestigend.

— Nog een pint?

— Neen.

— Wat dan?

— Ik weet iets.

De gendarmen lachten.

— Hij weet iets!... En, wat weet gij?

— Een musch houden.

— Ik geloof dat die vlegel ons voor den gek houdt.

— Musschen met gouden koppen.

— Is die vent zat?

— In den kelder.

— Ha!... Wat wilt ge beduiden met musschen?

— Flesschen.

— Wijn?

— Neen, beter nog. Een vocht dat spuit en kookt, en toch koud is.

— Wat mag dat zijn?

— De stop springt van de flesch, alsof 't een kanon ware.

— Champagne?

— Ik geloof dat het zoo heet, zei Speldemans.

— Jongens, er is champagne in den kelder!

— Hoera!

— Het is niet waar, zei een der gendarmen. Ik heb den ganschen kelder doorzocht en niets gevonden dan bier.

— Hij was er toch, zei Speldemans.

— Hoe weet gij het?

— Ik heb in den kelder verleden week gewerkt.

— We moeten gaan zien.

— Wijs ons den weg, jongen.

Speldemans schudde neen.

— Waarom niet?

— Ik mag niet.

— Wat is dat nu? Waarom zegt ge ons dan dat ge een musch weet houden?

— 't Is van den baron.

— Die pummel komt uit de lucht gevallen. De baron

is een dief. Er hoort hem niets meer toe. Kom, toon ons den weg, en ge moogt meedrinken.

— Als 't zoo is, zei Speldemans weifelend.

— Twijfelt ge aan het woord van een gendarm?

— En avant, zei een ander, die nog meer onder den invloed van 't bier was dan de anderen. Waar is 't nest van de vogels met gouden koppen?

— Komt, sprak Speldemans.

Twee gendarmen volgden hem.

De romanschrijver leidde hen naar den kleinen kelder, die onder het houten gebouw was uitgegraven.

Buiten eenige tonnen bier, hout en kolen, was er niets te zien.

— Had ik geen gelijk? vroeg een der gendarmen. Ik had hier goed gezocht.

— Daar, die plank, hebt ge die ook wel onderzocht? vroeg Speldemans.

— Neen.

— Trek ze weg.

De gendarm deed zulks.

— Nog een... Daar achter is het nest.

De dienaar der openbare macht haalde een mand te voorschijn.

— Hij heeft gelijk... Het is champagne.

Hij nam eene flesch uit de mand.

— En 't is van de beste: Moët en Chandon.

— Dat zal een feestje zijn! We hebben al den tijd. Er komt niemand vóór dezen achtermoen.

De twee gendarmen namen de mand op en droegen ze naar boven, door Speldemans gevolgd.

Dat ze op het terras met vreugde werden ontvangen, behoeft geen betoog.

Eenige oogenblikken later vloog een stop met een knal in de lucht.

De romanschrijver had een stoel genomen en zat nu ook bij de tafel.

Een tweede en een derde flesch volgden.

Een klein uurtje nadien lagen de twaalf flesschen, die in de mand gevonden werden, als lijken op den grond. De gendarmen, die ieder een paar flesschen geledigd hadden, achter ontelbare glazen bier, waren dooddronken,

behalve een hunner, een sterkgebouwde kerel die bij Bachus scheen grootgebracht te zijn, want hij had het meest van allen gedronken, en de drank scheen op hem niet den minsten invloed te hebben.

Een der harenmutsen was van zijn stoel gevallen en snorkte onder de tafel.

Een ander lag met de armen in den champagnewijn, tusschen de omgeworpen glazen, het hoofd op de armen, insgelijks in een diepen dronkenmansslaap gedompeld.

Een der vier anderen neuriede een straatdeuntje.

— Wie kent er een aardig liedje?

— Ja, er moet gezongen worden.

— Dat zal die kerels daarbinnen ook wat verzetten.

— Ik ken er een, zei Speldemans.

— Zing dan.

— Zonder iets op de tafel?

— De mand is zoo ledig als... een ledige mand.

— Weet ge soms nog een musch houden?

Speldemans knikte ja.

— Wij gaan ze vangen.

De gendarm, die dezen laatsten volzin gezegd had, wilde opstaan, doch zijne beenen weigerden hem te dragen.

Hij viel terug op zijnen stoel.

— Blijf gij maar stillekens zitten, Willem, zei de sterkgebouwde harenmuts, die het laatste glas champagnewijn ledigde. Ik zal met Nelles eens gaan kijken, waar de musch nest houdt.

Hij volgde Speldemans naar den kelder, waar de romanschrijver een paar planken wegschoof en een flesch cognac te voorschijn haalde.

— Cognac! riep de gendarm. Dat hebben ze nog juist noodig.

— Is het goede drank? vroeg Nelles.

— Fijne likeur, man.

— Gaat gij dat uitdrinken?

— Ik?

— Ja, de anderen kunnen niet meer.

— Ze zullen nog wel eenige glaasjes drinken. Als ze bezig zijn, kunnen ze niet ophouden.

— Ge kunt goed drinken?

— Ik? Och, neen!

— Gij hebt meer gedronken dan de anderen, en ge ziet er uit alsof ge niets over uwe lippen hebt gehad. Ik heb een paar glazen gedronken, en het werkt reeds in mijnen kop.

— Ik heb niet meer gedronken dan gij.

Nelles lachte.

— Maak dat aan de ganzen wijs. Heb ik het niet gezien?

— Ik zal u eens iets zeggen. Spreek daar niet over, als we bij de anderen zullen teruggekeerd zijn. Ik heb bijna al de glazen weggeworpen achter mijn rug, over de afsluiting van het terras.

— Waarom?

— Straks komt het parket hier, en het zal de anderen dronken vinden en mij op post. Er is een plaats van brigadiers te begeven. De vijf anderen zullen gesnapt en ik zal benoemd worden. Snapt gij het?

— Ja, dat is fijn bedacht, zei de romanschrijver.

Ze gingen met de flesch cognac naar het terras.

— Drommels, dacht Speldemans, dat is een deugniet, die mijn plan leelijk in duigen slaat. Tijd brengt raad en we zullen, om te beginnen, trachten de anderen onder de tafel te krijgen.

De nieuwe flesch werd op juichkreten onthaald.

Ze werd ontstopt, en de gendarm, die brigadier zou worden, schonk de wijnglazen vol.

— En nu het lied, zei de pakkeman, die eerst van zingen had gesproken.

— Kom er mee voor de pinnen, Nelles.

— Mijne bazin...

— Die heeft hier niets te zeggen.

— Ze zal mij weggagen.

— Dan wordt gij gendarm. Ge ziet dat het leven bij ons nog zoo slecht niet is.

— Dan zal ik het maar doen, zei Nelles, en zeer luid schreeuwde hij het liedeken uit:

Een trommelaar, met rooden mond
In 't bosch het schoonste roosje vond,
Dat iemand vinden kan.
Ran, plan, plan!

Hij trok het af, de snelle gast,
En stak het in zijn knoopsgat vast,
Ran, plan, plan!

— Bravo, dat is een schoon liedje!
— Het tweede koeplet... Mannen, allen medezingen
van ran, plan, plan!
— En met de glazen op de tafel de maat houden.
— Vooruit, Nelles!
En Speldemans zong:

Eens graven kind met zoeten lach
Dit roosken aan zijn knoopsgat zag;
Haar oog dat hing er aan.
Ran, plan, plan!
Geen bloemken schooner op dees aard,
De trommelaar was 't roosken waard.
Ran, plan, plan!

De romanschrijver hield de gendarmen in het oog en
zag hoe de drank hen meer en meer in zijne macht kreeg.
— Derde koeplet, sprak hij:

Zij kreeg er van een maagdenbloos,
«Wel, vriend, geef mij die schoone roos,
Gelijk een edelman».
Ran, plan, plan!
«Die schoone roos en geef ik niet,
Tenzij g'uw trouwe hand mij biedt.»
Ran, plan, plan!

Woest schreeuwden de dronken mannen: Ran, plan,
plan! en, tot groote vreugde van Speldemans, vulde de kan-
didaat-brigadier de glazen nogmaals boordevol met cognac.
— Vierde koeplet, zei de romanschrijver.

«Mijn trouwe hand en geef ik niet.
Tenzij g'een regiment gebiedt.
Kom weer dan, vraag mij dan».
Ran, plan, plan!

Een jaar verliep, een morgen vroeg
't Was haar of weer een trommel sloeg.
Ran, plan, plan!

— Vijfde koeplet:

Een officier met rooden mond,
Kwam nederbuigen tot den grond;
Hij leek een edelman.
Ran, plan, plan!
«Ziedaar, het roosje dat ik schenk,
Opdat uw hartje aan mij denkt».
Ran, plan, plan!

Onder het zingen van ran, plan, plan, was een der gen-
darmen rechtgekomen, het glas in de hand, doch zijne
beenen plooiden onder hem. Hij greep de tafel vast, om
eenen steun te vinden, en trok ze over zijn lichaam, toen
hij op den grond tuimelde.

Daar bleef hij liggen, lachte dom, stiet de tafel ter-
zijde, en sloot na een oogenblik de oogen.

— Hij is dronken, zei een der drie overblijvenden, die
met moeite spreken kon... Zing voort, Nelles.
En Speldemans gehoorzaamde.

En blijder dan de grootste vorst,
Stak hij het op haar blanke borst.
Haar hartje klopte er van.
Ran, plan, plan!
En nooit was liefelijker bruid;
De trommel sloeg bij 't feestgeluid,
Ran, plan, plan! (1)

Een der harenmutsen verwijderde zich haastig.
— Ik ben... ziek... zeide hij.
En hij keerde niet meer weder.
Achter het kasteeltje in een klein boschje, sliep hij
zijn roes uit.

(1) Lied van Prudens Van Duyse.

De andere zat op zijn stoel als vastgenageld en brulde nog maar aanhoudend:

Ran, plan, plan!

Ran, plan, plan!

Hij gaf zich geen rekenschap meer van wat er rond hem gebeurde.

Speldemans keek den niet beschonken gendarm aan.

— Ik geloof dat ge nu zeker moogt zijn, brigadier te zullen worden. Heb ik u goed geholpen?

— Zeker, Nelles, en, als gij mij nu wilt helpen om dezen hier naar den kelder te brengen, dan zal het nog beter zijn.

— Met plezier.

Zij namen den dronken gendarm ieder onder den arm.

— Kom, we gaan nog een musch vangen!

— Musch?... Ja... Ran, plan, plan! Ik heb dorst!...

Ran, plan, plan!...

— We leggen u onder een vat.

— Een vat?... Ja, dat is het... Ran, plan, plan!...

De gendarm liet zich als een kind geleiden.

In den kelder duwde zijn makken hem op een kist.

— Drink nu maar naar hartelust.

— Ja, hé?... Ran, plan, plan!... een vat!

De twee mannen verwijderden zich.

De kandidaat-brigadier sloot de deur.

— Die zit daar goed!

Uit den kelder klonk het dof:

— Ran, plan, plan!

Zij kwamen terug op het terras.

— Nu 't spel gewaagd, dacht Speldemans, toen de gendarm met den rug naar het huis gekeerd stond.

— Jan, riep hij.

Met twee, drie sprongen was de koetsier op het terras.

Hij wierp zich op de harenmuts, sloeg hem de beide armen om het middel en trachtte hem alzoo achteruit op den grond te trekken.

De romanschrijver sprong insgelijks op den gendarm toe, bukte zich en greep hem bij de beenen.

De kandidaat-brigadier kronkelde zich een oogeblik als een paling, doch de koetsier was zeker wel zoo

sterk als de gendarm en deze moest dan ook, na een paar sekonden, eindigen met het onderspit te delven.

— Hulp! kreet hij. Makkers, hulp! Dieven!

Deze kreet, die de gendarmen van honderd meter in het rond moest doen toesnellen, deed niet eens een der slapenden de oogen openen.

De twee mannen trokken den dienaar der openbare macht op den grond.

Zij slaagden er zonder veel moeite in hem te binden.

De gendarm had bemerkt dat hij op geene hulp rekenen kon, en bood dan ook niet veel tegenstand meer.

Machteloos lag hij daar nu.

Hij knarsetandde.

Niet omdat die twee mannen hem overwonnen hadden, want dat kon niet anders, maar omdat zijn plan nu zoo plots verijdeld werd, omdat hij in den put was gevallen, dien hij met zooveel zorg voor zijne makkers had gegraven.

— Wij hebben geen tijd te verliezen, zei Speldemans. Kom, we moeten de makkers dadelijk verwittigen en in vrijheid stellen.

— Ik heb eene schuilplaats.

Speldemans was reeds in de gang, die het kasteeltje in twee verdeelde.

De deuren waren op slot en de sleutels waren er afgenomen.

— Waar mogen ze zijn? kreet de romanschrijver.

— Wij hebben geen tijd om te zoeken, zei Jan de koetsier.

Hij plaatste zich met den linkerschouder tegen het bovenpaneel der deur, drukte er met al zijne macht tegen en, met groot gedruisch, sprong, of liever, barstte de deur open.

— Jan de koetsier! kreet Robert.

Speldemans trad insgelijks binnen.

— Dat gij er bij waart, dat wist ik, zei Robert. Ik heb het reeds tot Bertrand gezegd: Die man met zijn ran, plan, plan, kan niemand anders zijn dan Speldemans.

— En gij hebt gelijk gehad, klonk de stem van Bertrand door de opening in den wand.

Jan de koetsier had het vertrek verlaten en op de-

zelfde wijze als voor de kamer van Robert, de deur van deze van Bertrand opengeloopen.

Een paar oogenblikken later waren ook Arabella en Nora verlost.

— Waar nu heen met dat blind paard? vroeg Robert.

— Volg me, zei Jan de koetsier. Ik weet een schuilplaats, waar de gendarmen ons niet zullen komen zoeken.

— Dan maar op weg, zei Speldemans. Het parket wordt hier verwacht en ik geloof niet dat een onzer er aan houdt die heeren te zien.

Zij verlieten het kasteeltje langs de achterzijde en kwamen welhaast in het bosch, door Jan den koetsier voorafgegaan.

Deze bracht hen naar het huisje, op de baan van Putte naar Calmpthout, waar het viertal in handen van de gendarmen gevallen was.

... ..

Des achtermiddags kwam het parket, vergezeld van Deraef en Wannes Kramiek, op den Witten Heuvel.

De overste der geheime politie beklom de eerste de trap van het terras.

Eene verwensching ontsnapte zijn mond.

Hij had de gendarmen en de omvergeworpen tafel bemerkt.

Met twee sprongen was hij in de gang.

De heeren van het parket staarden verbaasd op de groep van een gebonden en drie ronkende gendarmen, die daar zoo schilderachtig op het terras naast de tafel en de gebroken flesschen en glazen lagen.

De veldwachter was achter Deraef geijld en kwam met een wanhopig gezicht op het terras.

— Wij tomen te laat, zeide hij. De tleppers van gendarmen hebben de terels het hazenpad laten tiezen.

— Wat zegt de champetter?

Deraef kwam nu ook terug bij de gerechtsheeren.

— Te laat, mijne heeren. De bandieten zijn ons weer te vlug geweest. Die vervloekte Speldemans moet hier zeker de hand in hebben.

De gebonden gendarm werd van zijne prop en banden

bevrijd, en verhaalde hoe alles was toegegaan.

Alleen wist hij er bij te voegen, dat hij zijne makkers gesmeekt had niet te drinken, maar dat ze naar zijne vermanende stem niet hadden willen luisteren.

En de heeren van 't gerecht, die bemerkten dat de gendarm niet gedronken had, geloofden hem en wellicht is hij toch brigadier geworden.

De andere harenmutsen werden op de kar van den hovenier geladen, als zakken aardappelen, want ze waren niet in staat de minste beweging te maken om op de kar te stappen, en naar Calmpthout gevoerd, waar ze voorlooppig in de gemeentevangenis werden opgesloten, om hun roes uit te slapen.

De heeren van het parket keerden met hunne rijtuigen terug, om in het dorp telegrammen te doen verzenden, waarin den lande door de nieuwe ontsnapping van de lustige vagebonden werd bekend gemaakt.

— Ver zullen ze toch niet loopen, zeide de onderzoeksrechter.

— Zeg dat niet, sprak Deraef, want die kerels kunnen meer dan een gewoon mensch. Ze komen het nogmaals te bewijzen.

— Is er dan iets buitengewoons aan het dronken maken van gendarmen?

— Neen, maar dat doen, wanneer ge achter slot zit of op zoo'n korten tijd uwe medeplichtigen verwittigen, om het te doen, dat is toch een tour de force.

— Lieten ze geene verzen achter?

— Ja, maar ze moeten niet veel tijd hebben gehad, want ze zijn kort geweest in hun poëzie.

En Deraef haalde een geplooid papier uit den binnenzak, vouwde het open en reikte het den rechter over.

Deze las luidop het volgende rijmpje:

EEN WIJZE RAAD.

Zet nooit de kat dicht bij het vleesch,
Geen dieven bij de kas,
Geen flinken knecht bij uwe meid,
Geen vuurtje bij het gas.
Zet nooit den hond bij 't geurig vet,

Geen ijsklomp in de zon,
En geen gendarmen op de wacht
Te dicht bij vat of ton.

Ro-ber-trand.

AUCTOR

De laatste lotgevallen van Robert en Bertrand

Pentteekeningen van EMIEL WALRAVENS

Omslag van STAN VAN OFFEL

L. OPDEBEEK — Uitgever — ANTWERPEN